

В. Валентин
(О. Олесь)

Емігранська презва

105

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ГОСПІАКИ

В. ВАЛЕНТИН

Емігранська
перезва

ХАРКІВ
1923

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ

КООПЕРАТИВНЕ
І ТОРГОВЕЛЬНЕ

КНИГОВИДАВНИЧЕ
ТОВАРИСТВО

„КНИГОСПІЛКА“

Правління: ХАРКІВ, Чорноглазівська 7-9.

Книгарні: ХАРКІВ 1) вул. 1 Травня (б. Московська) 18;
2) пл. Тевелева, 19.

К І І В—вул. Короленка, 46. ОДЕСА—вул. Пасаж, 12.

Видруковано й поступило до продажу:

- О. КУРИЛО. Початкова граматика укр. мови ч. II вид. IV (нове) 30 к.
О. ПАЛЬШАУ. Начала начертательной геометрии . . . 90 „
ІВ. ФРАНКО. Казки вип. I: Лис і Дрозд, Вовк старши-
ною, Королик і Медвідь. Малюнки й обгортка худ.
П. Лапіна . . . 25 „
ІВ. ФРАНКО. Казки вип. II: Лисичка-кума, Лисиця й Рак,
Старе добре забувається, Іжак та Заєць Осел і Лев. 30 „
ІВ. ФРАНКО. Казки вип. III: Заєць і Медвідь, Лисичка-
черничка, Бурко й Мурко . . . 30 „
ІВ. ФРАНКО. Казки вип. IV: Фарбований Лис, Війна між
Псом і Вовком . . . 30 „
ЛЕСЯ УКРАЇНКА. Твори т. III. Драматичні твори: У пуші,
Одержима, Вавилонський полон, Кассандра, На руї-
нах, Три хвилини . . . 90 „
ЛЕСЯ УКРАЇНКА. Т. IV. В катакомбах, Руфін і Присцилла,
Махамед і Айша, На полі крови, В дому роботи—
в країні неволі, Йоганна, жінка Хусова, Бояриня . . . 90 „
Б. СТЕПАНОВ. Грим. „Театральний поради́ник“ кн. V з
98 малюнками . . . 60 „
Проф. Л. ВЕБЕР. Початки метеорології. Переклад з ос-
тан. німецького видання зі змінами й додатками
І. Селецького з 28 рис. і 3 таблицями в тексті . 75 „
А. ТЕРЕХОВ. Сборник декретов и распоряжений УССР.
1) по налоговому обложению 2) по кооперации.
Изд. 2-е дополн. и переработ. 298 стр. В сборнике:
гербовый устав с подробным перечнем; декреты и
распоряжения по кооперации с комментариями . . .
КНИЖКИ ІНШИХ ВИДАВНИЦТВ З РІЗНИХ ГАЛУЗІВ ЗНАННЯ, ПІДРУЧНИКИ,
НОТИ, МАПИ, РАХІВНИЧІ КНИЖКИ, БЛАНКИ Й Т. Д.

При гуртових замовленнях знижка.

40
„БІБЛІОТЕКА КНИГОСПІЛКИ“

№ 2

СЕРІЯ ГУМОРУ Й САТИРИ.

№ 2

В. ВАЛЕНТИН

[О. Олесь].

ЕМІГРАНСЬКА ПЕРЕЗВА

~~22806~~

ХАРКІВ, 1923 р.

ВІД РЕДАКЦІІ.

Книжечку цю передруковано нами без жодних додатків з закордонного видання. „Емігранська *перезва*“ говорить сама за себе; тому даємо слово одразу авторові, що є, оскільки нам відомо, *О. Олесем*, і маємо від нього таку передмову:

ДО ЧИТАЧІВ

(коли будуть).

Я дуже перепрошую, що випускаю першу свою книжку без портрета й критичної розправи. Повірте, це не із скромности, а з-за браку відповідних коштів.

Автор.

Львівська державна
наукова бібліотека

544

Вчора справили весілля,
А сьогодні на похмілля
Ми справляєм перезву.

Що там буде—не питаю,
А сьогодні погуляю,
Поживу.

Той на спину взяв Горпину,
Той натяг стару ряднину,
Той кожух...

Гей, од шлюбу аж до шлюбу
Погуляєм на всю губу,
На ввесь дух.

І пішло... Омелько в боки,
А Данило скоки, скоки,—
Аж гуде!

Стогнуть бубни, закаблуки,
А Микита став на руки,
Та й іде.

Клим бряжчить в тарілку мідну,
Гриць циганам матір рідну
Продає.

Той схопив за полу тата,
І до рук старого ката
Віддає.

А дитина пробігає:
„Люде, хатонька палає,
Рік чи два!“

А музики! чики, чики,
Тупу, тупу черевики,
Перезва!

І Європа лупить очі:
І відкіль ці поторочі
Тут взялись?

Викидають різні штуки,
Показилися з роспуки,
Запились.

По „Esels Platz“ на підпитку
Іде козак в кобеняку...
Навколо справжній переляк:
З'явивсь у Відні кобеняк.

А вуса! вуса!—дві змії
Висять до самої землі;
Гадюки—вуса, кобеняк,—
Козак, напевне, з Кобеляк.

Ввесь Відень вуликом гуде.
А кобеняк вперед іде...
„Іде, іде! пильнуй! тікай!“
Кричить що-сили поліцай.

Один говорить: „це—зулус“!
Хтось другий крикнув: „це—хунхуз!“
А третій каже: „білий мавр!“
Рішили всі:—іхтіозавр.

„В Tier Garten!... в клітку!...“ знявся крик.
Загинув бідний чоловік:
Сидить у клітці наш козак
За те, що вдягся в кобеняк.

Державні місії,
Контроль, комісії.
Пілати, дипломати,—
Вся Україна тут.

Вся сіль кооперації,
Торговлі, спекуляції,
Шакали, зубоскали,—
Європа аж тріщить.

Клопочуться, збираються,
Прощаються, вітаються,
Стрівають, виряжають,
А ввечорі—вино...

Нічого не закуплено.
Козу, півбока луплену,
Для сміху, на потіху
До дому привезуть.

А там десь на позиції,
Без зброї, без муніції,
У полі, босі й голі,
Вмірають козаки...

1919 р.

„В СВОЙ ХАТІ СВОЯ ПРАВДА, І СИЛА,
І ВОЛЯ“.

Хожу, як дурень, як лунатик...
Це—Кернтнер-штрасе, чи Хрещатик?!
Я швидко очі роздеру,
Але ніяк не розберу.

Та ти не смійсь,—кажи, Тарасе,
Хрещатик це, чи Кернтнер-штрасе?!
Дивись: Петро, Хома, Іван,
Брехун, Дубровин, Хуліган.

З того часу, коли граната
Взяла у мене друга-брата,
Учадів я, осліп, оглух,
Не відріжню слонів від мух.

І ти скажи мені, Тарасе,
Чому це тут, на Кернтнер-штрасе,
Що-дня я бачу весь уряд,
Як бачив дома рік назад?!

Та ось міністр!... Постій: питаю...
„Мій пане! ви давно із краю?
Скажіть, коли це не секрет—
Чому тут весь наш кабінет?“

Звичайно—дике запитання:
Усі розв'язані питання,
Народ, ступивши, на нове,
І без міністрів проживе.“

Міністр сказав: „Я вас не знаю,
Я завтра „Волю“ прочитаю
І подивлюся, що за птах
Мене образив на словах.“

Я хтів підняти плач невтїшний,
Аж знов міністр! мій друг колишній,
З яким стрївавсь я в *Mon bijou*...
І я з обіймами біжу.

А він помітив, та від мене!
„Постій, кричу, постій, Семене,
Це ж я, твій друг і панібрат,
А ти... ти думав – Калістрат?

Скажи! (мені це не байдуже)
Скажи мені мій любий друже,
Чому це тут ти, серед нас
В такий страшний, пекучий час?

Народ, казна ж тебе чекає“...
А він мені відповідає:
„Торкнувся ти найтонших струн...
Фінанси там, а тут Супрун“.

Я довго думав: мудра штука —
Оця фінансова наука...
Бач, — що сказав мені хитрун:
„Фінанси там, а тут Супрун“.

Дивлюсь — іде і той, якого
Я знав лише із сну ясного.
— „І ви тут?! Господи, прости“!
— „Та тра‘ж порядки навести“.

Скажи ж мені тепер, Тарасе,
Хрещатик це, чи Кернтнер-штрасе,
Скажи, коли це не секрет,
Чому тут весь наш кабінет?

1919 р.

Такий плохий, малесенький,
Такий гнучкий, тонесенький,
Все бігає всміхається,
Запрошує, вклоняється:
„Голубчику, голубчику,
Вам борщику, чи супчику,
Вам курочку, чи качечку,
З підливкою, на маслечку!“

Одвертиться, одбрешеться:
„Вам тисяча належиться!?
Хіба ще не заплачено?!
Ось, глянемо, побачимо —
Казав ще в тому місяцю:
Пошліть, пошліть же тисячу!
Мошеники! ну вернетесь,
У тлін, у прах обернетесь!“

З англійцями, з гишпанцями,
З японцями, китаїцями
Торгується, змагається,
То лащиться, то лається:
„Три дні мене морочите!
Концесій добрих хочете:
Доларчиків попереду,
Спішіть, бо їду в середу!“

А в середу лишається,
Запрошує, вклоняється:
„Голубчику, голубчику,
Вам борщику, чи супчику?
Щоб я та йшов з Петлюрою,
В'язався з авантюрою
І брав тепер поличники,
Та наші залізничники“...
і т. д.

Чарівна, як сонце, і легка, як хмарка,
З пасом дипломата їде куховарка...
Мабуть, менше неї я зробив для краю,
Бо я пішки лісом за кордон тікаю,

У салон-вагоні їде куховарка,
Візаві посол наш „Ковбаса та Чарка“.
Глянеш на обох їх: — Чом тобі не пара?!
Чим тобі посол наш гірше куховара?!

Ну, й меткий же він у нас,
Все він баче, все він знає,
Ні у кого не питає,
Все вирішує у-раз.

Так і крає, так і ріже,
Ловкий, гострий, як коса,
Мабуть, вчився у Парижі
У самого Клеманса.

Вже радіють галичане,
Львів, говорять, буде наш,
А посол на їх як гляне,
Так як крикне: „непартаж!“

Непартажно, суверенно
Все вирішує умить,
І в думках, у снах щоденно
Він на цілий світ гремить.

Всі народи, слава богу,
Віддають йому уклін
І дають йому дорогу,
Коли в авті їде він.

Щоб в політику мішатись
У такий непевний час
І без гелера остатись, —
Чи не дурень він у нас.

Знав бог та божа мати,
Що в майбутньому нас жде,
Треба мовчки й тихо ждати,
Доки грім не загуде!

Загуде, дощем запахне,
Львів і Київ буде наш,
Ну, тоді й посол наш бахне:
— Я ж казав вам: „непартаж!“

Я дипломат... уже два роки
Сижу я тихо, не кричу...
Нехай собаки і сороки
На мене брешуть... я мовчу.

Народніх грошей і майна
Не витрачав я на приняття,
Про смак французького вина
Не маю жадного поняття.

На оселедцях я сидів,
Пив двічі на день чай в прикуску,
І тільки часом серед снів
Я бачив качку або гуску.

Англіїці, німці і жиди
Мене прохали на розмови,
А я у відповідь: „куди?
Шампани, квіти і промови?!“

А ні копійки без пуття!
Не марнотрат я, не піяка,
За те на вік своє життя
Я забезпечив, богу дяка.

І я все жду, коли мине
Комуністична хуртовина,
Тоді не вдерже тут мене
Ніяка ваша Україна.

На місце міністра фінансів колись
Осла-дивака посадили,
Корови ногами за боки взялись,
Сміялись бики до знесли.

А в нас, подивіться, цілком навпаки:
Пожовкла зелена діброва,
Голосять телята, сумують бики,
І диха на ладан корова.

Хоч мав він голову не хитру,
А умудрився якось сам
В дитинстві впасти на макітру,
Страшний дістати шрам
І стати лицарем у дам!

Колишній мій каліка—сват
Попає при гетьмані в сенат,
І в той же мент він став на ноги,
І в його виріс хвіст і роги.

Зробивсь він лютий, наче вовк,
Ногами посуд перетовк,
Траву хвостом він потолочив
І сам з рогами в гречку вскочив.

Ввесь вік прожив ти в „Петрограді“,
Коли ж додому ти вернувсь,
Були ми дуже, дуже раді,
А ти в міністра обернувсь.

Ти вірний, чесний по натурі,
І я це щиро говорю!
Служив ти правдою царю,
Був вірним гетьману, Петлюрі,
І будеш вірним взагалі
Усім владикам на землі.

Колись блискучий ад'ютант,
Далекий від журби і суму,
Тепер—голодний емігрант
Сидів в кафе і думав думу:

Минуло все і все мине,
Живий не знайдеш порятунку,
Але у мертвого мене
Робак опиниться у шлунку.

Вчора кат зарізав маму
І повісив двох братів...
Я сховась в помийну яму
І до ночі там сидів.

А вночі я зирк в віконце:
Тато (з катом) за столом
Підраховують червонці,
П'ють і б'ють йому чолом.

Ти купив собі вілу без крику,
(Той не дурень, хто добре мовчить)
Але чуєш навколо музику:
Навіть мертве каміння кричить.

Весь вік він торгував (я не кажу, що чесно),
А заробив, як слід, лише в Берестю.

„Я приїхав інкогніто і нікого не буду приймати“, з промови міністра до журналістів).

Ніхто не знав, ніхто не чув,
І нагло в місті дзвін загув,—
Міністр інкогніто прибув.

„Біжіть, стривайте на двірці“,
Защебетали горобці,
Зашелестіли папірці.

Всі поспішають на парад,
І фрак узяти на прокат
Біжить що-духу дипломат.

І „слава“ хвилиною пішла,
Лилась, греміла і гула,
І нагло Відень залила.

Як струсь у полі серед трав,
Міністр серед юрби стояв
І нагло голову сховав.

Три дні народ на площі був,
Три дні кричав: „Міністр прибув“,
А він не бачив і не чув.

Народ нарешті утомивсь,
Ростав, розвіявся, распливсь,
Міністр інкогніто лишивсь.

Хто в нас в міністрах не бував,—
Осли, телята, поросята,
І жовтодзюбі гороб'ята.
Тепер же інший час настав:

Тепер призначують на жак
І на загибель всього люду
Іскаріотського Іуду,
Що ввів дурних дітей в облуду
І обезславив по світах.

Борітеся — поборете.

Додому зовете,
Додому, ви говорите,
А в Відні сидите.

Борітеся — поборете.

Боротись зовете,
А з Копами говорите,
У Бронських сидите.

І пишеться й говориться

Те саме вже сто крат...
Два роки уже бореться
Страшний чемпіонат.

Один в Карлсбаді бореться,

Той в Бадені, чи де,
Ні один не умориться,
Ні один не впаде...

Що ж, хай собі змагаються,

Хіба це не добро,
Як ребра не ламаються,
Хіба лише перо?

Слон голодав... Був піст.

Журилася страшенно муха,

Спустила вуха

І навіть хвіст.

І враз журбу перемогла:

Зняла панчохи, черевики,

Схопила крихту хліба й ліки

І все слонові віддала.

Про правих ес-ерів короткий мій спів:
З підробленим пасом прожити зумів...

„Та ти ж червоний, наче рак,

Та ми ж не діти“....

Тоді сказав дивак:

„Я перестав вже червоніти“.

Повірили... і хто б вгадав?—

В ес-ери праві він попав.

Він справжнім був паном у ложці води:
Купавсь і сушився на сонці...

Коли ж в океан обернулись льоди,

Сміттям закрутивсь в ополонці.

„НАЦІОНАЛЬНИЙ РАДІ“.

Ой, коли збиралась народитись „Рада“
Била себе в груди, плакала громада:
„Ой ізвідки ж лихо, ой, і що ж то буде!
Будуть із нас кпити і сміятись люде“.

Ой, як народилась у хатині вбогій,
Затремлили руки, затрусилась ноги,
Голова схилилась до землі, до долу,
Очі не дивились на дитину кволу.

Щоб дитина людське око не жахала,
Узяли до неї в няньки генерала.
Та не замінив він дійної корови,
Й не було в дитини ні краплини крови.

І понесла нянька ту дитину в Польщу,
Щоб зробити з неї бадьорішу й товщу.
Але по дорозі гратись з нею стала,
Високо дитину вгору підкидала.

І впустила якомсь на каміння бідну,
А дитина мала голову не мідну,—
Не пройшло й години, не пройшло й хвилини,
І не стало в світі бідної дитини.

Ой, як умірала на камінню „Рада“,
Плакала, сміялась вся наша громада,
А якомусь блазню дика думка впала—
Однести під ліжко няньку—генерала.

Державний центр, стократ солодший мрії!
Державний центр без ґрунту, без ваги.
Без тягара—периферії,
Хоч на ногах і висять ланцюги.

Але яка вага у світі перетягне,
Коли ес-еф в повітря, в небо прагне.
Здається, бог так само те ж зробив:
Він до ес-ефа всесвіт причепив.

Вони зійшлися, небораки,
В імя найвищої мети,
Щоб всім єдиним фронтом йти,
І перегризлися, як собаки,
Пересварились, як коти,
І розповзлися знов, як раки.

Б А Л А Д А.

Йду по вулиці—дивлюся:

Український прапор! Стій!

Тут? у Відні? (аж хрещуся)

Рідний прапор! Боже мій!

Вхожу в хату... ні людини!

Тільки де-не-де щури

Догризають, наче свині,

Українські прапори.

Хтось стоїть, очей не зводить,

Наче з бога, з Клеманса,

А на сході сонце сходить,

Воля, правда і краса.

1919.

ВЖЕ ЦВІТУТЬ КВІТКИ...

Вже цвітуть квітки в лугах,
Вже щебече соловейко,
Ти ж сидиш, як в печінках,
У Парижу, наш Панейко!

Вже з березових гілок
Опустились вниз сережки,
Вже плете віденський блок
Самостійницькі мережки,

Вже у Київі большак
Вибірає шлях додому,
Вже з сльозами на очах
Ждуть жидівського погрому.

1919.

МОЯ ОРІЄНТАЦІЯ.

Орієнтуймося! Спасибі!

Але на кого?—докажіть!

Чи легко це зробити рибі,

Коли на березі лежить?

Орієнтація шість років

Була у мене на царя.

Страшний для мене був Набоків,

Вже не кажу про Носаря.

Пізніш папашу Милюкова

Я, наче батька, полюбив,

Хоча до нього від Гучкова

Я колосальний крок зробив.

Аж—революція. Керенський

І чорт, і дьявол—більшовик,

І все, чого язик рутенський

Казати голосно не звик.

А далі, знаєте,—Антанта...

І німці... врешті хто кого?!

Назвіть ви лицаря—гіганта...

Тепер би й я назвав його.

Від німців... став в Париж писати
І до Денікіна пішов.
Поніс йому кріси, гармати,
Віддав народню честь і кров.

Тепер Денікіна немає,
Юденіч впав, Колчак в петлі,—
Орієнтація зникає
І берег рідної землі.

1919.

Скільки політиків різних пород!
Скільки політиків! бідний народ!

Кожний отаман або кандидат!
Чуха потилицю бідний наш сват...

Ось-де недоленька, ось-де біда,
Преться в політики миша руда!

Тільки „аз буки“ хто-небудь утне,
Духом Жореса від його вже тхне;

Каже: „спасу, доведу тільки я“...
Глянеш—нікчемне, дурне, як теля.

А на Україні гарячі часи,
Треба і сили і рук до коси,

Треба в'язати убогі снопи,
Треба орати гулящі степи...

Місто порожнє. Умерло життя,
Всюди на вулицях повно сміття.

От би вагонів хоч п'ять із біди
Наших „лойд-джорджів“ послати туди.

Кожному дати мітлу, чи косу...
Ти ж говорив: Україну спасу...

Маєш нагоду... мети і коси,
Край свій мітлою й косою спаси.

Колись тобі сорочку вишивали
Боями вславлені борці,
Тепер цивільні перебрали
Тобі ще вишити й штанці.

Ах, скільки фарб цвіте, співає.
Червоні, чорні, голубі...
І тільки жовтої немає,
Додай! пораджу я тобі!

Республіканство, монархізм,
Капіталізм, чи комунізм?
Звичайно—всвкові м'ясце,
Вівці сінце.

Але питання виникає,
Коли вовка й вівці немає,
Що краще буде для свині?
Скажіть мені.

Чи не мати для нас і для всіх У. Н. Р.?
Монархіст ти, чи лівий ес-ер,
Друг чи ворог ти—міра одна...
І стоїть У. Н. Р., як корова дурна.

Пішла в письменники блоха,
Що-тижня плигає, кусає,
Така уїдлива, лиха,
Що й рідну матір не минає.

Чому ж, скажіть мені, скажіть,
Де-хто назустріч їй біжить,
Здалека шапочку здійсмає
І про здоров'ячко питає?

Ще ти, свинопасе Панасе,
З Шекспіром сидиш на Парнасі?!
Дивіться, їй богу, Панас

Попав на Парнас.

Куди ти заліз, емігранте?!
Там Шілер, та Гете і Данте.
Чи сором ти втратив уже?!

Тікай! Беранже!

А він, як глухий, і не чує,
З Шекспіром, з Байроном жартує
І кожного кличе на ти —

Мов куми-свати...

А з боку, де паслися коні,
Кричала свиня на припоні:
Її і давило й пекло

На спині сідло.

Шевченко питає Панаса:

Так, ти, дорогий, без Пегаса?!

Так ти, дорогий, на свині?!

Їй богу! та ні!

Сміялися всі до знесли,

Крик, галас, гармидер счинили.

Почув і прийшов поліцай:

Зирк! „фендрик“ *) — Г... ..

*) Прапорщик.

Є... Сі.. сичиш ти, а не пишеш.
Сичиш... але ти не змія:
Таке писати свинство може
Хіба лише свиня.

Момилуй, Господи, овечку,
Прости її, дурну рабу,
За те, що вскочила у гречку,
В „Нову Добу“.

Направ свою небесну кару
На Кремль, Москву...
Верни її в її отару
На степ, на тирсу, на траву.

Я ніколи не був шантажистом,
Паразитом, хвальком, брехуном,
Ні старим, ні малим журналістом,
Що роздовбує смітник пером.

Я з потворами тільки змагався
І лишався самотнім в борні,
І за плац, де я кров'ю вмивався,
Доведеться платити мені.

Ще ми не згинули марно,
Ще ми на пси не зійшли,
Світить нам дивно прегарно
Сонце надій серед мли.

Гнів свій, любов і ввесь гумор
Кожний з нас в працю вложив.
Триста шіснадцятий номер
„Читанки“ друг мій зложив.

Змінено крісло на лаву:
Чоботи шие магістр,
Як будувати державу,—
Пише підручник міністр.

Якось поборюєм скруту,
Ще не б'ємося об лід,
Вивчили добре валюту,
Знаємо біржу, як слід.

Сонце надії нам сяє,
Папороть в серці цвіте.
Наш дипломат не гуляє,
Вулицю шпарко мете.

Де кілька віл ми купили,
Треба колоній і нам...
Досить поклонів ми били
Ріжним Зеленим Клінам.

Стане і дітям й онукам
Жити без всяких турбот...
Ми тут покажемо дукам,
Як грабувати народ.

Ми за кордоном не спали,
Чули далекий ми грім.
Всі зберегли ідеали,
Вірні лишилися їм.

Він більш не зміг між людьми бути,
І, знявши руки до краси,
Немов від чуду і отрути
Утік на волю, у ліси.

Він дихав чистою красою,
Малину, зілля якесь їв,
Вмивався ранньою росою
І спав під захистом кущів.

Про його люде говорили:
„Пустельник молиться за нас“,
Попи в церквах йому кадили:
„Услиши, праведнику, глас“!

А він все далі в ліс ховався,
Тремтів і повзав, наче гад,
Ввесь вік він крав і враз прокрався,
Найбільший в місті конокрад.

ЕМІГРАНСЬКЕ.

Чи принесеш ти сто корон,
І заплачу я за вечерю,
Чи нагло я втечу в печерю
І зникну вранці за кордон?...
Чи принесеш ти сто корон?

Аж лист... „Прости мене, прости...
Повірь! не можу! їй же Богу!
Збираюсь (це секрет!) в дорогу...
Біжу від Шульца у світи.
Будь ласка, Зульцу заплати“.

Я ні швець,
Ні кравець...
Я професор, чи вже ректор.
Я найбільший з трьох директор,
Україна вся моя, —
Ось хто я!

Я держава, я закон,
Я приїхав за кордон,
Щоб з царями, з королями,
З президентами, князями
Поділитися думками,
Та якими? — Блискавками.

І без мов
Я знайшов
Аж до Австрії дорогу
І живу тут, слава богу,
Наче риба у воді:
Ні в багатстві, ні в біді.

А в готелі кожний знає,
Хто з високих пробуває.
Як на трон колись я злазив,
Миром бог мене помазав
І сказав:
Прав!

І я влади не зрічусь
І на небо вознесусь,
Як святий пророк Ілля, —
Ось хто я.

Сяду в бога одесную,
(А Христос посуньсь ошую!)
І над світом запаную:
Це професія моя.
Ось хто я.

СКОРОХОД.

Ледве чутка донеслася,
Що Америка знайшлася
Без стежок і без дорог,
Що Колумб там — царь і бог,
Разом вирішив народ —
Хай біжить наш скороход.

Хай біжить, часу не гає,
Хай Колумба привітає,
Хай розстелеться, як дим,
Заведе торгівлю з ним,
Привезе людей, майна
(Бо в той час була війна).

Скороход часу не гає,
І в Америку тікає.
Не пройшло і триста літ,
А він з Відня шле привіт,
Пише він, що жив, здоров,
Що в дружині рай знайшов.

Наче стрельнула гармата —
Ця записка дипломата:
Цілий край заметушивсь,
Наче в дурні він пошивсь.
І рішив увесь народ,
Що кумедний скороход.

Так такий ти?! вража мати, —
Став народець лютувати, —
Так такий ти скороход!?
Уже сердився народ.
Ну, повернешся назад,
Довго чухатимеш зад.

Вже згнили кістки Колумба,
А посол сидить, як тумба:
Ні сюди, а—ні туди.
Мов жахається води:
Сядь, мовляв, на корабель
І крутись серед скель.

І в одну ясну годину
Пише він листа з Берлину,
Пише він, що жив, здоров,
Що в дружині рай знайшов,
Що долари і фунти
Тануть, господи, прости.

Там народ мав кров гарячу...
Гей! — кричить, в Литву призначу,
Ступиш крок, і станеш там,
Що тоді ти скажеш нам?
Прехитрющий був народ,
І побіг наш скороход.

Невідомо, скільки кроків
Він ступив, за двісті років,
Аж як є, колись, в обід,
Із Стокгольму шле привіт,
Пише він, що жив, здоров,
Що в дружині рай знайшов.

ВОРОНИ.

Одна організація
(Кінчається на ація)
Послала за кордон
Пів-дюжини ворон.

Зітхаючи, прощаючись,
Сльозами обливаючись,
Казала їм: „Глядіть,
Хоч в чорта, а купіть.

Ви ж бачите — не коримось,
Конаємо, а боремось,
Без зброї, без чобіт,
Дивуючи весь світ.

Ми маєм пропозиції,
Купіть же нам муніції,
Вдягніть ви козака
В штани і піджака.

Ви вернетесь із славою,
Ми станемо державою,
Нам вклониться мужик,
Як взує черевик.

Не будьте ж ви воронами,
Вертайтесь з патронами,
Купіть гармат, крісів,
Щоб кум на дно не сів“.

Ворони подивилися
І в ноги поклонилися..
І сіло у салон
Пів-дюжини ворон.

Приїхали, умилися,
На стелю подивилися,
Полуботки стягли
І виспатись лягли.

Шість місяців не рухались,
Все мнялися, все чухались,
Нарешті на базар
Летять темніші хмар.

На яворах розсілися,
Погризлися, побилися,
Кра-кра, гар-гар, гир-гир,—
Кипить базар, як вир.

Кипить базар поляками,
Хорватами, словаками,
Гуде, як влітку рій.
Народу — боже мій!

Кругом колеса мажуться,
Майном вози вантажуться,
В кишені продавці
Ховають папірці.

На дворі вже смеркається
І смутно торг кінчається
Злітає тихий сон
На голови ворон.

Злітає, колихаючи,
На тихій скрипці граючи...
Знов місяців із пять —
Ворони наші сплять...

Нарешті прокидаються,
Навколо роздивляються,
Навколо — ні душі,
Хоч голову чеши.

Були кріси — минулися
Купили — і не счулися,
Було, кажу, майно,
Та продано давно.

Лише стара лишилася,
Рядниною накрилася,
Із кухлика щось п'є
І фіги продає.

А голос над воронами:
„Вертайтесь з патронами,
Бо в нас журба і сум —
На дно сідає кум.

Час крилами замаяти,
Доволі часу гаяти,
Бо вискубе закон
Все пірря із ворон“.

Два тижні торгувалися,
Все чухались, все мнялися,
Не думала стара,
Що верне до двора.

Нарешті прицінилися...
В повітрі покрутилися
І фиги понесли...
Та й тих не донесли...

ПОЯСНЕННЯ.

(Додаток).

Стор.

- 3—Цей вірш має чисто етнографічний характер.
- 5—Тут розказано, як загинув наш земляк серед дикунів.
- 6—Тут дано зразок патріотичного підйому в перші часи відродження нації.
- 7—Тут доводиться, що завівши лад у своїй державі, можна й іншим допомогати.
- 10—Це чисто ліричний вірш і жадного змісту не має.
- 11—Це—вигадка, бо такого прізвища ні один посол не має.
- 12—Цим віршем автор хотів довести, як швидко українці можуть навчитись дипломатії, коли мають до неї природній хист.
- 14—Цим віршем скасовується легенда про широкість нашої натури (аероплани, „ложі в театрах“, власне радіо).
- 15—Тут, на жаль, стверджується, що у нас все не по-людському.

Стор.

15—Тут описується, як може людина з нехитрою головою здобути лицарську славу, коли потрапить зробити підготовчу роботу.

15—Тут доводиться, що хвіст може робити шкоду тільки тоді, коли він дається жабі, а роги — свині, і що, навпаки, людина з хвостом і рогами може принести велику державну користь.

16 —Цей вірш з огидою відкидає загальний погляд на українців, як на анархистів.

16 —Цим віршем стверджується, що військовому легше щось зїсти на еміграції, ніж цивільному.

17—Цього не було.

17—Тут дається порада купувати віли, в той час, коли каміння мовчить.

17—Цей вірш чисто комерційного характеру і відноситься не до дипломатичних і патріотичних місій, а виключно до торговельних, доводячи, що і в Берестю, при зручності, можна зробити гешефт.

18—Тут змальовано хитрого міністра.

19—Цим віршем стверджується правдивість легенди про безсмертя Іуди.

20—Тут описана московська гра „Ванька-Встанька“.

21—Ясно, що люди й досі вірять більше пасові, ніж чомусь іншому.

21—Цього ніколи не було.

Стор.

- 21—Тут стверджується, що до революції наша справа була досить в слабих руках.
- 22—Цим віршем підкреслюється непереможність природи. Коли уродиться щось нежиттєздатне, то тут не допоможе не тільки медицина, а навіть найвищі чини в роді генералів.
- 23—В цім оптимістичнім вірші бренть переконання, що наш центр ніколи не спуститься на дно.
- 23—Цей вірш має зоологічний характер, бо говорить не про людей.
- 24—Цей вірш ніякого відношення до газети „Український Прапор“ не має, бо „Укр. Прапор“ має цілком иншу орієнтацію (див. останні числа).
- 25—Тут доводиться, що в печінку легше потрапити, ніж вилізти з неї.
- 26—Це зовсім не моя орієнтація.
- 28—Тут кидається докір міністерству праці.
- 29—Цей вірш інспірований, і я його не розумію.
- 29—Цей вірш запевнює, що для людей форма правління і суспільного ладу має величезне значіння, а для свиней майже ніякого.
- 30—Тут стверджується, що молоко люблять усі без огляду на політичні й соціальні переконання.
- „І стоїть У. Н. Р., як корова дурна“. Тут слово „дурна“ додано для рими.

Стор.

31—Тут дається порада не звертати уваги на критику. Критика в літературі—це поліція в державі.

32—Тут зазначено випадок, коли свиня сичала, як гадюка (Див. Оповідання Г. Гасенка).

32—„Вскочити в гречку“—значить зрадити. Одначе, в тім випадку, коли вскакується і зразу вискакується, це не єсть зрада, а тільки легковажність.

33—Це—лірика.

35—Цей вірш різко вимагає амністії.

37—Тут говориться, що коли хтось тікає від людей, то, очевидно, має на це важні причини.

38—Цим віршем відкидається дурна характеристика українців, які наче б то „отличаются медленной походкой к волам“, а також показується успіхи нашого „мореплавання“.

41—Цей вірш перестарівся. Автор переконався, що українські ворони нічого не мають спільного з московськими. Коли „шматочок сиру“ попадає в рота українській вороні, то його не тільки словами, а й зубами не вирвеш.

Вийшло з друку зі серії нотних видань
„ДЕНЬ ПРОЛЕТАРІЯТУ“

ХОРОВА ДЕКЛАМАЦІЯ

на слова ЕРНСТА ТОЛЛЕРА

муз. Л. ЛІСОВСЬКОГО

ЖУРНАЛ ЛІТЕРАТУРИ, КРИТИКИ Й БІБЛІОГРАФІЇ
„КНИГА“

Виходить щомісячно за редакцією С. ПИЛИПЕНКА.

Журнал має розділи:

1. Статті по історії й теорії літератури.	6. Літературне життя на Україні, в Росії й на Заході.
2. Критика й огляди.	7. Видавнича хроніка.
3. Видавничі й друкарські справи.	8. Стан літературної праці.
4. Рецензії на нові видання по всіх галузях знання.	9. Інформаційно-справочний відділ.
5. Бібліотекознавство.	10. Бюлетень Укр. книжної палати.

Вийшли з друку №№ 1-й (Січень-Лютий) і 2-й (Березень).

ПЕРЕДПЛАТА НА ЖУРНАЛ:

на 1 місяць . 40 коп. в золоті

„ 2 „ . 75 „ „

„ 3 „ 1 р. 10 „ „

Продаж по всіх книгарнях.

Гуртові замовлення приймаються: Харків, вулиця 1-го

Травня Ч. 18, „Книгоспілка“

Редакція: Харків, Чорноглазівська, 7-9.

1 руб 44 коп РЛ 544
„БІБЛІОТЕКА
(1986) КНИГОСПІЛКИ“

МІСТИТЬ В СОБІ ВИДАТНІ ТВОРИ
УКРАЇНСЬКИХ, РОСІЙСЬКИХ ТА
ВСЕСВІТНІХ ПИСЬМЕННИКІВ І ГУ-
МОРИСТІВ.

Виходить українською
та російською мовою.

№ 1. Марк Твен — Остап Вишня — Сільсько-
господарська пропаганда.

№ 2. В. Валентин — Емігранська перезва.

№ 3. В. Винниченко — Записна книжка.

Продаж по всіх книгарнях.

Гуртові замовлення
приймаються: Харків, вулиця
1-го Травня, 18, книгарня
«Книгоспілка».

рл 544

В. Валентин
(О. Олесь)

Емігранська презва

у